

Aan:
De Vaste Kamer Commissie VWS geboortezorg
T.a.v de Griffier VWS de heer Marc Esmeijer

Van:
Stichting Zelfbewustzwanger
info@zelfbewustzwanger.nl
www.zelfbewustzwanger.nl

Betreft: Intrekken / controversieel verklaren besluit minister van Ark ten aanzien van definitieve status van de beleidsregel integrale geboortezorg

25 januari 2021, Woudenberg

Geachte leden van de Vaste Kamer Commissie VWS,

Als erkende landelijke cliëntenorganisatie in de geboortezorg, zetten wij ons in voor de belangen van alle zwangere vrouwen in Nederland. De nu voorliggende beleidsregel integrale bekostiging die het ministerie van VWS in 2022 wil invoeren als reguleren bekostiging, baart ons grote zorgen omdat hiermee de keuzevrijheid en eigen regie voor de zwangere vrouw nog verder onder druk komen te staan dan nu al het geval is. Om die reden vragen wij u dat besluit in te trekken, dan wel dat het op de lijst van controversiële onderwerpen wordt geplaatst waarover niet besloten dient te worden gedurende een demissionaire periode. Dat lichten wij hieronder nader toe.

In de huidige Nederlandse geboortezorg staat de keuzevrijheid en regie voor de zwangere vrouw al ernstig onder druk. Dit is dan ook een belangrijke reden dat 1 op de 5 vrouwen negatief terugkijkt op hun bevalling en zo'n 10-20% de bevalling zelfs als traumatisch ervaart. Dit heeft grote impact op de mentale gezondheid van vrouwen en kansrijke start van hun kinderen. De ontwikkelingen naar deze mogelijke nieuwe bekostigingsstructuur, maken dat de keuzevrijheid en regie van zwangere vrouwen nog verder onder druk komen te staan.

Om te beginnen zijn bij de totstandkoming van het integrale bekostigingsgedachtengoed, het vormgeven van de Integrale Geboortezorg Organisaties (IGO's) daartoe, de uitrol van de pilot projecten, de evaluatie van deze projecten en nu het besluit van de Minister, cliëntenorganisaties niet of nauwelijks betrokken. Dit gaat geheel in tegen het principe dat in de geboortezorg de cliënt centraal staat en dat de cliënt als gelijkwaardige partner betrokken dient te worden. Wij maken ons ernstig zorgen over het feit dat, indien dit besluit van de Minister gehonoreerd wordt, er vanuit cliëntenperspectief een dusdanig valse start wordt gemaakt dat deze niet meer is in te halen.

De aanleiding voor deze nieuwe bekostigingsstructuur vanuit cliëntperspectief is ons niet bekend. In het nieuwe systeem van financiering is niet gewaarborgd dat de keuzevrijheid en eigen regie van de zwangere vrouw niet nog verder onder druk komen te staan. Er zijn eerder aanwijzingen dat deze juist nog verder worden beperkt op grond van verdere medicalisering, marktwerking en organisatiedoelen t.a.v. (kosten)efficiency. Er wordt nu al gesproken over 'bundelbrekers' als vrouwen kiezen voor iets wat buiten het systeem valt, alsof de keuzevrijheid van zwangere vrouwen een bedreiging vormt voor de integrale bekostiging en integrale bekostiging als een doel op zichzelf wordt beschouwd.

Indien, vanuit cliëntperspectief, daadwerkelijk blijkt dat een nieuwe bekostigingsstructuur noodzakelijk is om de geboortezorg te verbeteren, dan zouden cliëntenorganisaties alsnog betrokken moeten worden als gelijkwaardig partner bij IGO's en alle ontwikkelingen daaromheen. Op dit moment zien wij echter geen enkele aanleiding voor deze nieuwe vorm van integrale bekostiging. Dit lijkt juist een verschuiving in te houden waarmee degene die uiteindelijk betaald, de zwangere vrouw,

nog minder bepaalt wat er met haar geld gebeurt. Degenen die betaald krijgen (zorgaanbieders) lijken in deze constructie bepalende invloed te krijgen, terwijl de zorgverzekeraars niet of onvoldoende in verbinding staan met cliëntenorganisaties om de belangen van de zwangere vrouw te behartigen. Dit is de omgekeerde wereld, we moeten terug naar "Wie betaalt, die bepaalt!". Daar komt nog eens bij dat er ook geen eerlijk speelveld wordt gewaarborgd tussen de zorgprofessionals onderling en landelijke cliëntenorganisaties met als gevolg dat de onevenredige machtsbalans negatief kan uitpakken voor de keuzevrijheid van de zwangere vrouw (voorbeeld Tergooi Ziekenhuis).

Als wij denken aan landelijke ontwikkelingen om de geboortezorg te verbeteren, dan denken we niet direct aan een nieuwe financieringsstructuur, en zeker niet in de vorm zoals die nu wordt voorgesteld. Het is juist zeer urgent dat er veel meer aandacht komt voor een betere bevalervaring en meer keuzevrijheid en regie voor zwangere vrouwen.

Door dit besluit in te trekken dan wel aan te merken al zijnde controversieel, creëert u ruimte om alsnog de zwangere vrouw centraal te stellen en cliëntenorganisaties als gelijkwaardig partner te betrekken bij dit soort grote landelijke ontwikkelingen in de geboortezorg.

Wij hopen dat bovenstaande toelichting helder is. Mochten er nog vragen zijn, dan kunt u altijd contact met ons opnemen.

Hoogachtend,

Anouk Kaiser, directeur - Stichting Zelfbewustzwanger
info@zelfbewustzwanger.nl
+31(0)654987941

Jitske Wildschut, voorzitter bestuur - Stichting Zelfbewustzwanger
info@zelfbewustzwanger.nl
+31(0)626929505